

Odpowiedzi – „Mistrz i Małgorzata”

Zadanie 1.

Cechy konwencji groteskowej:

- Kontrast różnych estetyk, takich jak tragizm i komizm, brzydota i piękno.
- Deformacja świata przedstawionego, odkształcenie realnego świata.
- Przemieszanie elementów komizmu i tragizmu oraz sprzecznych stylów.
- Wykorzystywanie takich elementów jak: karykatura i parodia.
- Zniekształcenie rzeczywistości jako główny wyróżnik, tworzenie świata, który staje się obcy.
- Wywoływanie sprzecznych emocji, takich jak lęk i śmiech; śmiech w grotesce jest często sataniczny lub cyniczny.

Zadanie 2. Funkcje groteski:

- Oswajanie ludzkiego lęku przed absurdem.
- Pełnienie funkcji krytycznej wobec społeczeństwa,
- Odwracanie tradycyjnej hierarchii i wartości poprzez koncepcję karnawalizacji świata, co pozwala na krytyczne przemyślenia dotyczące struktur społecznych.
- Umożliwienie głębokiego zrozumienia ludzkich emocji i społecznych hierarchii przez zniekształcenie i przerysowanie rzeczywistości.
- Dostarczanie unikalnej perspektywy na kulturę i sztukę, służące jako narzędzie krytyki społecznej i osławiania lęku.

Zadanie 3.

1. **Przerysowanie i deformacja rzeczywistości:** Opisane sceny są przesadzone i nierealistyczne, na przykład kelnerzy niosący spotniałe kufle piwa i krzyczący z nienawiścią, co stanowi zniekształcenie codziennej czynności.
2. **Mieszanie elementów komizmu i tragizmu:** Szczegóły takie jak ochryple krzyczący kelnerzy obok porykującego "Alleluja" i chaos w restauracji, gdzie jednocześnie czuć atmosferę zagrożenia i absurdalny humor.
3. **Zestawienie piękna z brzydotą:** Piękny, czarnooki mężczyzna w kontraście z chaotycznym i groteskowym otoczeniem restauracji.

4. **Fantastyka i niezwykłość:** Przejście od realistycznej sceny restauracji do fantastycznych wspomnień o piratach na Karaibach, co podkreśla fantastyczny aspekt groteski.
5. **Sprzeczność i kontrast:** Obecne jest tu silne przeciwstawienie między tym, co realne, a tym, co wyimaginowane lub utopijne – od odważnych flibustierów do żelaznych sztachet i przywiedłej lipy.
6. **Oswajanie lęku:** Groteskowa przesada i absurdalność sceny służą oswajaniu niepokoju i lęku przed chaosem i absurdem rzeczywistości, jednocześnie ukazując go w krzywym zwierciadle.
7. **Cynizm i krytyka społeczna:** Przez przerysowanie i absurdalność opisanej sceny, tekst wyraża cyniczną perspektywę na rzeczywistość, krytykując jednocześnie pewne aspekty społeczne i kulturowe.

Zadanie 4.

Symbolizowanie różnych aspektów życia i ducha: Sen jest symbolem światła, życia, słodyczy życia oraz dobroczyńców. Przedstawia również życie duszy, symbolizuje braterstwo i rolę lekarza dusz chorych. Te symbole odnoszą się do głębokiej metafizycznej roli snu jako przejawu istoty życia i ducha, które transcendentnie oddziałuje na ludzkie doświadczenia.

Reprezentowanie duchowych doświadczeń i tajemnic: Sny są postrzegane jako symbolizujące sybille, duchy przeszłości, posłańców wieczności oraz dar boski. Jednocześnie mogą być też głosem przestrogi, wyrażać czary i tajemnice, a nawet zawierać przepowiednie. W ten sposób, sen staje się nośnikiem wiedzy i mądrości duchowej, której zrozumienie może przekraczać ludzkie pojęcie.

Sposób komunikacji z nadprzyrodzonymi bytami i światem podświadomości: Od starożytności sny były uważane za środek komunikacji z inspiracją, duchami, materiałem do wróżb i przepowiedni, a także za sposób porozumiewania się zmarłych z żyjącymi. Sny mają też charakter przenoszący troski codzienności, stając się bratem śmierci, wywołując ekstazy i szaleństwo. W ten sposób, sen przekracza granice racjonalnego myślenia, otwierając drzwi do niezbadanych obszarów podświadomości

Zadanie 6. III część „Dziadów” A. Mickiewicza (eksponuje kreację Nowosilcowa, projekcja obaw i lęków), „Zbrodnia i kara” F. Dostojewskiego (psychomachia, element kreacji bohatera, dowód na podjęcie zbrodniczej decyzji), „Lalka” B. Prusa (stosunek Łęckiej do Wokulskiego, leki,

obawy)

Zadanie 7. Sen Piłata:

- jest elementem kreacji
- manifestacja wyrzutów sumienia
- dowód na to, że bohatera bezustannie analizuje skazanie Jezui
- ukazuje stosunek Piłata do decyzji, którą podjął rano
- odzwierciedla stany emocjonalne Piłata (lęk, poczucie winy, świadomość popełnionego zła)

Zadanie 8. Księżyc:

- symbolizuje prawdę i oczyszczenie
- ucieczkę od wyrzutów sumienia
- spełnienie marzenia, aby każn się nigdy nie wydarzyła
- upragniony spokój

Zadanie 9.

Tragizm postaci Piłata w powieści Bułhakowa wynika z ogromnego poczucia samotności i rozczarowania życiem. Pobyt w Judei przynosi mu ciągły dyskomfort, nie może porozumieć się z miejscową społecznością. Jego rola jako namiestnika Judei przynosi więcej cierpień niż dumy, prowadząc go do rozważań o samobójstwie. Dodatkowo, Piłat obciążony jest traumą wojenną. Poprzez kategorię tragizmu w powieści, jak "Mistrz i Małgorzata" Bułhakowa, autor ukazuje losy postaci, takich jak Mistrz, Małgorzata, Jezui, Woland i jego świta, w kontekście egzystencjalnych pytań o ludzki los i wolną wolę, oraz bezsilność jednostek wobec sił nadprzyrodzonych.

Zadanie 10.

Satyryczny obraz powieści "Mistrz i Małgorzata" Bułhakowa polega na ukazaniu absurdalności i zepsucia ówczesnych instytucji politycznych oraz społecznych w Związku Radzieckim. Autor przedstawia biurokrację jako sparaliżowaną strachem i zatopioną w

agenturze. Poprzez ironiczne, często groteskowe obrazy, Bułhakow krytykuje ateistyczny system, który wydaje się być pozbawiony moralności i autentyczności. Wątki związane z nadprzyrodzonymi wydarzeniami dodają powieści surrealistycznego charakteru, który dodatkowo podkreśla absurd rzeczywistości, w której bohaterowie się obracają. Całość tworzy satyrę na sowietyzację życia i totalitaryzm.

Zadanie 11.

Bułhakow w swoim dziele nawiązuje do Fausta, wykorzystując motyw paktu z diabłem i postaci, takie jak Małgorzata i Woland. W powieści Bułhakowa pojawia się motto oraz koncepcja paktu, gdzie diabeł spełnia życzenia za cenę duszy. Postacie, takie jak Małgorzata i Woland, mają analogie w obu dziełach, choć ich charaktery i kontekst są nieco różne. Ponadto, oba utwory zawierają elementy karykaturalne i groteskowe, takie jak towarzystwo diabłów, parodiujące postać Mefistofelesa. Bułhakow eksponuje także motyw dzieciobójstwa, podobnie jak w dramacie Goethego (Frieda- Małgorzata). W powieści Bułhakowa pojawiają się aluzje do czarnego pudła, nocy Walpuri.

Wypracowanie

1. Wstęp

- analiza cytatu (dwoisty sposób postrzegania groteski - groteskowe postaci, świat przedstawiony)
- przykładowa teza: Różnorodne sposoby wykorzystania groteski w literaturze pełnią funkcję: refleksyjną, eksponują absurdy rzeczywistości, są formą krytyki społeczeństwa)

Rozwinięcie:

-groteska w „Mistrzu i Małgorzacie”:

- deformacja świata przedstawionego,
- zaburzona koncepcja czasu (współistnienie przeszłości i teraźniejszości)
- groteskowe kreacje bohaterów (świta Wolanda - komiczna i demoniczna)
- przestrzeń narracyjno-stylistyczna (łączenie refleksji filozoficznej, grozy i komizmu)
- absurd służący demaskacji totalitaryzmu

Witkacy - „Szewcy”

- kreacje bohaterów
- ukształtowanie językowe (wulgaryzmy, łączenie stylu wysokiego z niskim)
- absurd świata przedstawionego
- drwina z ukonstytuowanych w kulturze symboli (chochoł, dziewczka bosa)
- teoria Czystej Formy

funkcja: odrealnienie wizji świata, wyeksponowanie absurdu

„Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią”

- wygląd śmierci
- łączenie grozy i komizmu
- kontrast pomiędzy rolą śmierci a jej zachowaniem
- styl potoczny
- kreacja Polikarpa (zestawienie wykształcenia z naiwnością stawianych pytań)
- funkcja:

egalitaryzm śmierci

Wnioski:

- oswojenie lęku przed śmiercią
- krytyczny stosunek do rzeczywistości
- wyeksponowanie aspektów historyzoficznych
- - przemieszanie porządków estetycznych